

Protéza transfemorální s linerem

Návod k použití

- Prostředek na zakázku -

Obsah

1	Předmluva	4
2	Popis konstrukce a jednotlivé komponenty	4
3	Oblasti použití a omezení ohledně používání	4
4	Léčebné a terapeutické aspekty	5
5	Bezpečnost	5
5.1	Vysvětlení bezpečnostních symbolů	5
5.2	Všeobecné bezpečnostní pokyny	5
6	Manipulace	6
6.1	Výběr boty	6
6.2	Kontrola	7
6.3	Nasazování protézy	8
6.4	Nošení protézy	9
6.5	Sundávání protézy	9
7	Čištění a péče o výrobek	9
8	Údržba	10
9	Hlášení závažné nežádoucí příhody	11
10	Likvidace	11
11	CE shoda	11

1 Předmluva

INFORMACE

Datum poslední aktualizace: 12. 05. 2021.

- Přečtěte si pozorně tento dokument.
- Dodržujte bezpečnostní pokyny.

INFORMACE

Dodržujte konkrétní informace a bezpečnostní pokyny týkající se používání protézy obdržené od vašeho vybavujícího ortotika-protetiká.

Od výrobce jste obdrželi protézu vyrobenou na míru – tento zakázkový prostředek **je určen pouze pro jednoho uživatele** a je přizpůsoben vašim osobním potřebám. Kvalifikovaní pracovníci poskytovatele péče v oboru ortotik-protetik vás informovali o správném používání protézy. Přečtěte si pozorně tento návod k použití – obsahuje podrobné informace týkající se správného používání protézy a také důležité bezpečnostní pokyny.

2 Popis konstrukce a jednotlivé komponenty

Vaše protéza se skládá hlavně z pahýlového lůžka, ve kterém je uložen pahýl, kolenního kloubu, připojovacích adaptérů a protézového chodidla. Vnější vzhled může být tvořen kosmetickým pěnovým krytem. Statická stavba byla přizpůsobena vašim individuálním potřebám a zohledňuje výšku podpatku vaší boty. Trvale dobré obepnutí pahýlu pahýlovým lůžkem lze zaručit pouze tehdy, zůstane-li objem pahýlu neměnný. Další informace ohledně kolísání objemu pahýlu naleznete v kapitole 4 „Léčebné a terapeutické aspekty“. V souladu s vašimi indikacemi a osobními požadavky jste obdrželi protézu následující konstrukce:

Liner:

Ve vašem případě je spojení mezi pahýlem a protézou zajištěno linerem, který se naroluje přímo na pahýl. Poskytovatel zdravotní péče vybral typ lineru, který vám nejlépe vyhovuje a vytvoří nejvhodnější spojení s pahýlovým lůžkem. Pokyny ohledně použití a péče o liner najdete v návodu k použití daného zdravotnické prostředku.

Komponenty protézy:

Pro transfemorální protézu jsou k dispozici různé kolenní klouby a protézová chodidla. Poskytovatel zdravotní péče vybral protézové komponenty, které jsou pro vás optimální, přizpůsobil je vašemu stupni aktivity a vašim individuálním požadavkům.

3 Oblasti použití a omezení ohledně používání

Vaše protéza slouží jako funkční a případně i kosmetická náhrada amputované končetiny a umožňuje vám vykonávat běžné denní aktivity.

Použití vaší protézy a funkce, které budete moci dosáhnout, závisí na vaší individuální diagnóze, podmínkách pahýlu a stupni aktivity. Poradte se se svým lékařem ohledně denní doby užívání a možných terapeutických opatření (např. ergoterapie nebo fyzioterapie) ke zlepšení vašeho výkonu.

Obecně není akceptovatelné při nošení protézy pociťovat přílišný diskomfort. Nadměrný tlak může vést ke komplikacím.

4 Léčebné a terapeutické aspekty

Obecně se pro zachování a zlepšení funkčnosti pahýlu doporučuje fyzioterapie. Veškerá opatření pro udržení a zlepšení funkce pahýlu, jakož i ošetření a hygienu pahýlu, konzultuje s vaším lékařem. V závislosti na konkrétních indikacích mohou v ojedinělých případech nastat komplikace, které by mohly omezit nošení protézy.

Léčba a hygiena pahýlu

Každodenní péče o pahýl má zásadní důležitost. Mytí pahýlu mýdlem šetrným k pokožce může předejít kožním problémům. Použijte speciální přípravky pro péči, jako jsou Derma Prevent, Derma Repair a Derma Clean (od společnosti Ottobock), které můžete zakoupit u svého ortotika-protetika.

Kolisání objemu pahýlu

Uživatelé protézy by měli věnovat zvláštní pozornost své tělesné hmotnosti vzhledem k tomu, že jakékoli výkyvy budou mít přímý dopad na tvarové přizpůsobení vaší protézy. Malé výkyvy objemu v průběhu dne jsou běžné a lze je vyrovnat pahýlovými punčoškami. Abyste zabránili větším otokům pahýlu ve chvílích, kdy nenosíte protézu, je vhodné na něj aplikovat kompresní terapii (např. elastická obinadla, kompresivní návlek nebo standardní liner).

Budete-li mít další dotazy týkající se kolísání objemu pahýlu, obraťte se na svého lékaře, fyzioterapeuta nebo ortotika-protetika.

Kombinace s dalšími zdravotnickými prostředky

Na doporučení lékaře či jiného zainteresovaného poskytovatele v procesu protetické péče o pacienta (fyzioterapeut, ergoterapeut, ortotik-protetik) je možné používat jiné doplňkové zdravotnické prostředky pro podporu funkce protézy či celkové sebeobsluhy pacienta. Obecně lze identifikovat jako často kombinované prostředky s protézou např. berle, invalidní vozík či chodítko.

5 Bezpečnost

5.1 Vysvětlení bezpečnostních symbolů

 VAROVÁNÍ	Varování před potenciálními riziky těžké nehody nebo poranění.
 POZOR	Varování před potenciálním rizikem nehody nebo poranění.
 UPOZORNĚNÍ	Varování před nebezpečím způsobení technických škod.

5.2 Všeobecné bezpečnostní pokyny

 POZOR
Nedodržování pokynů v návodu k použití při používání výrobku. Zhoršení zdravotního stavu a poškození výrobku z důvodu nedodržení bezpečnostních pokynů <ul style="list-style-type: none">
▪ Dodržujte bezpečnostní pokyny v tomto návodu k použití.
 POZOR
Kontakt s teplem, žhavými předměty nebo ohněm. Zranění (např. popáleniny) způsobené roztavením materiálu. <ul style="list-style-type: none">
▪ Chraňte protézu před otevřeným plamenem, žhavými předměty a jinými zdroji tepla.

 POZOR

Zasahování do oblasti mechaniky kloubu.

Skřípnutí končetin (např. prstů) a kůže v důsledku nekontrolovaného pohybu kloubu.

- Při používání pomůcky nesahejte do mechanismu kloubu.

UPOZORNĚNÍ

Používání výrobku za nesprávných okolních podmínek.

Poškození nebo zničení v důsledku nesprávného použití.

- Nevystavujte protězu prostředí, které může způsobit její korozi (sladká voda, slaná voda nebo kyseliny).
- Nepoužívejte protězu v podmínkách vysoké relativní vlhkosti.
- Zabraňte kontaktu s pískem a prachem.
- Nevystavujte výrobek teplotám pod -10 °C nebo nad $+60\text{ °C}$ (např. sauna, nadměrné vystavování slunečnímu svitu, sušení na radiátoru).

UPOZORNĚNÍ

Mechanické přetížení.

Zhoršení funkce v důsledku mechanického poškození.

- Před každým použitím zkontrolujte, zda není výrobek poškozen.
- Nepoužívejte výrobek, pokud byla zhoršena jeho funkčnost.
- Přijměte veškerá nezbytná opatření (např. opravu, výměnu, kontrolu zákaznickým servisem výrobce atd.).

UPOZORNĚNÍ

Nesprávné použití a provedení změn na výrobku.

Změna nebo ztráta funkčnosti a poškození výrobku.

- Používejte tento výrobek pouze dle jeho učeného účelu, který je specifikovaný v kapitole 3.
- Na prostředku neprovádějte žádné změny.

6 Manipulace

6.1 Výběr boty

 POZOR

Nesprávná efektivní výška podpatku.

Poranění vlivem pádu v důsledku ztráty funkčnosti.

- Při nákupu nové obuvi dodržujte předem stanovenou efektivní výšku podpatku.

Efektivní výška podpatku

Efektivní výška podpatku protězy se určuje během konstrukce protězy. Výšku podpatku protězy nelze změnit a vypočítává se z výšky podpatku paty minus výška podešve obuvi na přednoží.

Výpočet efektivní výšky podpatku:

Efektivní výška podpatku (a - b) vaší protězy je: ..... cm

Nepoužívejte protězu bez boty, která správně odpovídá výšce podpatku protězového chodidla, na jehož základě byla provedena stavba pomůcky. V opačném případě může dojít k extenčním zatížením kolenního kloubu a riziku uklouznutí.

6.2 Kontrola

POZOR

Použití opotřebované nebo poškozené protězy.

Omezená podpora nebo zranění v důsledku změn nebo ztráty funkčnosti.

- Před každým použitím zkontrolujte funkčnost a spolehlivost protězy především z hlediska možného opotřebení nebo poškození.
- Pokud protěza nebo kterýkoliv její komponent vykazuje známky opotřebení (např. trhliny, deformace, špatné obepnutí) nebo poškození, protězu byste již neměl/a používat.

POZOR

Kolísání objemu pahýlu nebo problémy s tvarovým obepnutím (např. z důvodu tělesného růstu).

Zranění, tření, otlaky, oběhové poruchy a paralytické příznaky způsobené problémy s tvarovým obepnutím.

- Pokud je výrobek dodáván během fáze růstu, musí se upravovat podle probíhajících změn tělesných rozměrů.
- Denně kontrolujte, zda není pokožka poškozená a není narušena její citlivost (vizuálně a dotykem).
- V případě jakýchkoli známek poškození kůže se poraďte se svým lékařem nebo protetikem.

Před každým použitím zkontrolujte, zda je vaše protěza nepoškozená a funkční. Pokaždé, když si nasadíte protězu, ověřte pomocí zatahání, zda protěza pevně drží na svém místě. Zejména noví uživatelé se musí naučit, jak s protézou zacházet. Musí dojít k nácviku nasazování a sundávání pomůcky, dále nácviku sedání, stoje a chůze, jakož i případných pádů. Váš lékař, fyzioterapeut nebo ortotik-protetik vám může poskytnout další rady ohledně tréninku s protézou a školy chůze. Materiály v přímém kontaktu s vašim tělem použité na výrobu protězy byly testovány z hlediska tolerance kontaktu s lidským tělem a jsou nezávadné, tedy biokompatibilní. Pokud se na pokožce pahýlu objeví kožní změny, obraťte se včas na svého lékaře.

6.3 Nasazování protézy

POZOR

Liner není v plném kontaktu s pahýlem.

Podráždění pokožky v důsledku hromadění tělesných tekutin v lineru

- Liner noste přímo na pokožce.
- Pokud zjistíte přítomnost vzduchové kapsy, sundejte liner a znovu jej nasadte.

INFORMACE

Derma Prevent se nesmí používat ke snížení adheze silikonu, protože by to mohlo způsobit materiální škody.

Poskytovatel zdravotní péče vás instruoval, jak protézu nasadit. Následující technika nasazování je osvědčená:

Protéza s linerem a trnem:

- 1) Pokud je to nutné, naneste na vnější stranu lineru nasazovací sprej (platí pouze pro čisté silikonové linery nebo linery bez textilního potahu). Obráťte celý liner naruby.
- 2) Polohujte trn tak, aby byl po délce vycentrován podle vašeho pahýlu.
INFORMACE: Vycentrovaná poloha zabraňuje stříhovým silám a problémům při nasazování.
- 3) Narolujte liner na pahýl. Zamezte přesunutí měkkých tkání, tvorbě skladů a vzduchových bublin.
- 4) Nasadte pahýlovou punčošku na liner tak, aby trn na konci pahýlu zůstal volný.
- 5) Zasuňte pahýl do pahýlového lůžka.
→ Trn se zaaretuje v zámku.

Protéza s linerem a systémem KISS:

- 1) Pokud je to nutné, naneste na vnější stranu lineru nasazovací sprej (platí pouze pro čisté silikonové linery nebo linery bez textilního potahu). Obráťte celý liner naruby.
- 2) Narolujte liner rovnoměrně na pahýl. Zamezte přesunu měkkých tkání, tvorbě skladů a vzduchových bublin.
- 3) Nasadte liner tak, aby značka nebo označovací ploška byla vždy na stejném místě.
- 4) Systém pásů je připevněn k lineru. Protáhněte pásky skrze pahýlové lůžko.
- 5) Nastupte do pahýlového lůžka. Pokud je to pro vás komfortnější, můžete si k nazování stoupnout.
- 6) Protáhněte pásek vodící smyčkou a zapněte suchý zip.

Protéza s linerem a podtlakovým systémem:

- 1) Pokud je to nutné, naneste na vnější stranu lineru nasazovací sprej (to platí pouze pro čisté silikonové linery nebo linery bez textilního potahu). Obráťte celý liner naruby.
- 2) Narolujte liner rovnoměrně na pahýl. Zamezte přesunutí měkkých tkání, tvorbě skladů a vzduchových bublin.
- 3) Sejměte ventil z pahýlového lůžka.
- 4) Nastupte do pahýlového lůžka. Vtažení do pahýlového lůžka si můžete usnadnit použitím nazouvacího vaku. Pokud je to pro vás komfortnější, můžete si k nazování stoupnout.
- 5) Nasadte ventil.

Pokud protéza dobře nesedí, sundejte ji a zkuste znovu nasadit. V případě problémů kontaktujte svého ortotika-protetika.

6.4 Nošení protézy

VAROVÁNÍ

Řízení motorových vozidel.

Nebezpečí nehody v důsledku omezené funkce těla.

- Dodržujte platné právní a pojistné předpisy pro provoz motorových vozidel a nechte si schválit svou způsobilost k řízení motorových vozidel na příslušném dopravním inspektorátu.

POZOR

Nadměrné namáhání nosných komponentů.

Zranění v důsledku prasknutí nosných částí.

- Sportovní aktivity jsou povoleny pouze po konzultaci s lékařem a ortotikem-protetikem.
- Pokud byl výrobek vystaven extrémnímu namáhání (např. v důsledku pádu), proveďte nezbytná opatření (např. oprava, výměna, kontrola zákaznickým servisem výrobce atd.).

Přirozená chůze šetřící vaši energii vyžaduje funkční protézu.

Pokud si nejste jisti správným používáním protézy, poraďte se se svým ortotikem-protetikem.

6.5 Sundávání protézy

Protéza s linerem s trnem:

- 1) Uvolněte spojení mezi linerem a protézou odemknutím zámku.
- 2) Sundejte protézu a následně liner.

Protéza s linerem a systémem KISS:

- 1) Rozepněte pásek a vytáhněte jej z vodicí smyčky.
- 2) Sundejte protézu a následně liner.

Protéza s linerem a podtlakovým systémem:

- 1) Sejměte ventil z pahýlového lůžka.
- 2) Sundejte protézu a následně liner.

7 Čištění a péče o výrobek

POZOR

Použití nevhodných čisticích nebo dezinfekčních prostředků.

Zhoršení funkčnosti a poškození v důsledku aplikování nesprávných čisticích nebo dezinfekčních prostředků.

- Výrobek čistěte pouze schválenými čisticími prostředky.
- Výrobek čistěte pouze schválenými dezinfekčními prostředky.
- Dodržujte pokyny pro čištění a péči.

Vaše protéza, zejména vnitřní část pahýlového lůžka, vyžaduje pravidelné čištění.

Protéza

Čištění vlhkým hadříkem je obecně dostačující. Je doporučeno dezinfikovat protézu pomocí k tomu určených prostředků, např. Derma Clean. Očistěte všechny plastové povrchy vodou a mýdlem šetrným k pokožce. Vyčištěné oblasti důkladně osušte. Nepokládejte protézu na radiátor nebo jiný zdroj tepla. Zajistěte, aby na protéze nezůstaly žádné zbytky mýdla, které by při zanedbání tohoto kroku mohly vést k podráždění kůže na pahýlu končetiny. Máte-li jakékoli dotazy týkající se kožních onemocnění nebo dezinfekčních metod, poraďte se se svým lékařem.

Liner

Liner by se měl čistit po každém použití (alespoň jednou denně).

Obraťte liner naruby. Umyjte liner pod vlažnou tekoucí vodou pomocí Derma Clean. Osušte liner ručníkem. Akumulace potu může způsobit poškození lineru. Životnost výrobku lze prodloužit pravidelným čištěním. Očistěte všechny plastové povrchy a pokožku na pahýlu vodou a mýdlem šetrným k pokožce. Vyčištěné oblasti důkladně osušte. Nepokládejte liner na radiátor nebo jiný zdroj tepla. Zajistěte, aby na lineru nezůstaly žádné zbytky mýdla, které by mohly způsobit podráždění pokožky.

Pahýlová punčoška

Každý den vyměňte pahýlovou punčošku a vyperte ji podle pokynů. Máte-li jakékoli dotazy týkající se kožních onemocnění nebo dezinfekčních metod, poraďte se se svým lékařem.

8 Údržba

POZOR

Zanedbání péče nebo nedostatečná údržba.

Zranění v důsledku změn nebo ztráty funkčnosti.

- Dodržujte stanovené intervaly údržby.

INFORMACE

Nedodržení předepsaných intervalů údržby omezuje odpovědnost v případě poškození a může mít za následek i zneplatnění záruky prostředku na zakázku.

Odpovědnost je omezena výhradně na prostředek na zakázku v podobě dodané výrobcem.

Odpovědnost se vztahuje pouze na služby poskytované pracovníky výrobce.

Aby nedošlo k poškození protézy a ohrožení vaší bezpečnosti, měli byste ve vlastním zájmu dodržovat termíny prohlídek stanovené vašim ortotikem-protetikem, aby nedošlo k poškození protézy.

Výrobce prostředku na zakázku doporučuje interval údržby: .....

Kromě toho věnujte pozornost také jakýmkoli degradačním změnám, které se mohou postupem času projevit na materiálu vaší protézy. Pokud k nim dojde, neprodleně kontaktujte svého ortotika-protetika.

9 Hlášení závažné nežádoucí příhody

V případě podezření na závažnou nežádoucí příhodu*, ke které došlo v souvislosti s tímto prostředkem, je nutné tuto příhodu nahlásit výrobci a příslušnému státnímu orgánu.

*Závažná nežádoucí příhoda je nežádoucí příhoda, která přímo nebo nepřímo vede, mohla vést nebo může vést k některému z těchto následků:

- a) smrt pacienta, uživatele nebo jiné osoby,
- b) dočasné nebo trvalé zhoršení zdravotního stavu pacienta, uživatele či jiné osoby,
- c) závažné ohrožení veřejného zdraví.

10 Likvidace

Prostředek nesmí být likvidován spolu s netříděným komunálním odpadem.

V souladu s ochranou životního prostředí, kterou podporujeme, je nutné navrátit prostředek výrobci k patřičné ekologické likvidaci dle příslušných předpisů.

11 CE shoda

Váš prostředek na zakázku je zdravotnickým prostředkem třídy rizika I a v souladu s Přílohou XIII nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/745 ze dne 5. dubna 2017.

Výrobek není opatřen značkou CE, protože se jedná o zdravotnický prostředek na zakázku.

Ergona Opava s.r.o.
Krnovská 2539/3, 746 01 Opava - Předměstí

Tel: 553 622 442, 553 623 284

Email: info@protetika-ergona.cz

Web: <https://www.protetika-ergona.cz>

Veškeré návody k jednotlivým komponentům Ottobock naleznete na této webové stránce:
mdr.ottobock.com